

Datum: 2018-10-26
Handläggare: Catharina Johansson
Direktnr: 6649
Diariernr: 2018.348 VÄN

Vård- och äldreomsorgsnämnden

Samlat förvaltningsgemensamt begrepp för nämndens målgrupper

Ärendebeskrivning

Genom att Avdelningen för funktionsstöd sedan 1 januari 2018 ingår i vård- och äldreomsorgsnämnden har frågan gällande ett samlande begrepp för nämndens målgrupper aktualiserats.

I Socialstyrelsens rapport *Resultat av remiss för begreppet brukare* från 2013, beskrivs att verksamma inom socialtjänstens områden nationellt har efterfrågat ett samlande begrepp för alla de som får insatser från socialtjänsten. I ett terminologiarbete som genomförts i samband med att Socialstyrelsen tog fram vägledningen *Att ge ordet och lämna plats – Vägledning om brukarinflytande inom socialtjänst, psykiatri och missbruks- och beroendevård*, enades man om termen *brukare* för detta begrepp.

Socialstyrelsen rekommenderar brukare som samlande begrepp för alla de som får individuellt behovsprövade insatser från socialtjänsten, tillsammans med de mer precisa begreppen som t.ex. assistansanvändare, arbetstagare i daglig verksamhet, deltagare i daglig verksamhet, den äldre, mottagare av äldreomsorg, gäst på korttidsboende, hyresgäst, mottagare av ekonomiskt bistånd, mottagare av hemtjänst, mottagare av hjälp och vård, person med ledsagaraservice samt person med stöd av kontaktperson.

Eftersom termen brukare står för alla som får individuellt behovsprövade insatser från socialtjänsten är det inte lämpligt att kalla någon för brukare när man avser en särskild grupp eller enstaka individer. Socialstyrelsen beskriver att det då det kan uppfattas som en sorts avståndstagande. Socialstyrelsen rekommenderar att användningen av begreppet *brukare* ska ske med lyhördhet och känslighet. Socialstyrelsen beskriver att utgångspunkterna för terminologiarbetet är den enskildes säkerhet, kvalitet i vård- och omsorgsdokumentationen, kommunikation och samverkan mellan huvudmän samt öppen redovisning av vårdens och omsorgens resultat. Där de menar att målet är att intressenter lägger samman innebörd i de enskilda begreppen och använder de rekommenderade termerna på ett enhetligt sätt, utifrån Socialstyrelsens termbank där begreppsklustret brukare är definierat och vidare beskrivet.

Socialstyrelsen avråder från att använda termerna *klient* och *kund* som samlande begrepp, till förmån från termen *brukare*. Definitionen för termen *brukare* inom socialtjänst är; person som får, eller som är föremål för en utredning om att få, individuellt behovsprövade insatser från socialtjänsten. Termen *brukare* kan ses som motsvarighet till termen *patient* men inom socialtjänstens domäner.

Förvaltningens yttrande

Frågan gällande ett samlande begrepp för nämndens målgrupper har förts dialog kring under förvaltningens ledningsdagar hösten 2018. Utifrån den dialogen är förslaget från avdelningscheferna, vilket är förankrat på enhetschefsnivå, att byta från termen *vårdtagare* till termen *brukare* och anta det som vedertaget samlande begrepp för nämndens

målgrupper som får, eller som är föremål för en utredning om att få, individuellt behovsprövade insatser från socialtjänsten, och anser att begreppet *brukare* inte lämpar sig att benämna någon då man avser en särskild grupp eller enstaka individer inom vård- och äldreomsorgsnämnden. Förvaltningen föreslår att termen *brukare* succesivt ersätts i nämndens riktlinjer, rutiner, dokumentation och talspråk. Termen *patient* som används vid hälso- och sjukvårdinsatser för en person som erhåller eller är registrerad för att erhålla hälso- och sjukvård, ska inte ersättas med termen *brukare*.

Ekonomisk bedömning

Förslaget kommer att finansieras inom befintlig budget.

Förslag till beslut

Vård- och äldreomsorgsnämnden godkänner förvaltningens förslag att ersätta termen *vårdtagare* med termen *brukare*.

Beslutet ska skickas till

Förvaltningsledningen

Godkännande chef

Catharina Johansson

Förvaltningschef